

LECTIO PRIMA Ο ΕΞΟΡΙΣΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ovidius poeta in terra Pontica exulat. Epistulas Romam scriptitat. Epistulae plenae querelarum sunt. Romam desiderat et fortunam adversam deplorat. Narrat de incolis barbaris et de terra gelida. Poetam curae et miseriae excruciant. Epistulis contra iniuriam repugnat. Musa est unica amica poetae.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ο Οβίδιος ο ποιητής είναι εξόριστος στην γη του Πόντου. Γράφει συχνά επιστολές στη Ρώμη. Οι επιστολές είναι γεμάτες από παράπονα. Επιθυμεί τη Ρώμη και θρηνεί την αντίξοχη τύχη [του]. Αφηγείται για τους βάρβαρους κατοίκους και [για] την παγωμένη γη. Τον ποιητή βασανίζουν οι έγνοιες και οι δυστυχίες. Μάχεται κατά της αδικίας / ενάντια στην αδικία με επιστολές. Η Μούσα είναι η μοναδική φίλη του ποιητή.

Γραμματικά φαινόμενα που θα συναντήσουμε στο κεφάλαιο αυτό:	Συντακτικά φαινόμενα που θα συναντήσουμε στο κεφάλαιο αυτό:
• Η Α' κλίση των Ουσιαστικών • Η Οριστική Ενεστώτα της Α' συζυγίας των ρημάτων Ε.Φ. • Η Οριστική Ενεστώτα του ρήματος sum	• Υποκείμενο / Αντικείμενο • Κατηγορούμενο • Επιθετικός προσδιορισμός • Παράθεση / Επεξήγηση • Εμπρόθετοι Προσδιορισμοί • Γενική κτητική • Η χρήση της αφαιρετικής • Σύνταξη προθέσεων

Ι. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Α΄ κλίση Ουσιαστικών

	ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
Ονομαστική	terra	terrae
Γενική	terrae	terrarum
Δοτική	terrae	terrīs
Αιτιατική	terram	terras
Κλητική	terra	terrae
Αφαιρετική	terra	terrīs

Η Α΄ κλίση περιέχει μόνο ονόματα θηλυκά
[εκτός από εκείνα που δηλώνουν
αρσενικό πρόσωπο
π.χ. poeta, nauta, agricola κ.λπ]

Helpful
Tips

ΘΕΜΑ

Το αμετάβλητο μέρος της λέξης [terr-]

ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

Το τελευταίο γράμμα του θέματος [-rr]

ΚΑΤΑΛΗΞΗ

Το μεταβλητό μέρος στο τέλος της λέξης

Οριστική Ενεστώτα

Α΄ συζυγίας Ε.Φ.

amare
amo
amas
amat
amamus
amatis
amant

Οριστική Ενεστώτα

του ρήματος sum

sum
sum
es
est
sumus
estis
sunt

III. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

- ☉ Το Υποκείμενο είναι το πρόσωπο για το οποίο γίνεται λόγος στην πρόταση και τίθεται πάντα σε πτώση Ονομαστική. Το εντοπίζουμε συνήθως με την ερώτηση «ποιος;» Οτιδήποτε προσδιορίζει το Υποκείμενο τίθεται επίσης σε πτώση Ονομαστική. *Ovidius poeta*
- ☉ Το Αντικείμενο είναι το ουσιαστικό που δέχεται την ενέργεια του ρήματος και συνήθως τίθεται σε πτώση Αιτιατική [λιγότερο συνήθως η Δοτική και σπανίως η Αφαιρετική]. Οτιδήποτε προσδιορίζει το Αντικείμενο τίθεται επίσης σε πτώση Αιτιατική. *Curae poetam excruciant*
- ☉ Οποιοδήποτε επίθετο, αριθμητικό ή αντωνυμία προσδιορίζει ουσιαστικό συντακτικά ονομάζεται Επιθετικός Προσδιορισμός. *Poeta fortunam adversam deplorat*
- ☉ Κατηγορούμενο ☞ είναι ένα ουσιαστικό, επίθετο ή αντωνυμία που προσδιορίζει το Υποκείμενο (ή και το Αντικείμενο του ρήματος) και εξαρτάται από ρήματα συνδετικά, όπως το ρήμα *sum*. *Musa est amica poetae.*
- ☉ Παράθεση ☞ ουσιαστικό που συνοδεύει άλλο ουσιαστικό και προσδίδει σ' αυτό ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα - ιδιότητα. *[Ovidius poeta, / Alexander rex].*
Μπορεί να ερμηνευτεί με το «ο οποίος» και συνήθως έπεται του ουσιαστικού που προσδιορίζει.
- ☉ Επεξήγηση ☞ ουσιαστικό που προσδιορίζει άλλο ουσιαστικό με σκοπό να το επεξηγήσει ή να το διασαφηνίσει περισσότερο. *poeta, Ovidius / rex Alexander*
Κατά τη μετάφραση συχνά προτάσσεται το «δηλαδή».
- ☉ Η γενική πτώση μπορεί να δηλώνει τον ιδιοκτήτη / κάτοχο μιας «κατάστασης» και ονομάζεται Γενική Κτητική. *Musa est amica poetae*
- ☉ Μια πρόθεση όταν συνοδεύει ουσιαστικό σχηματίζει το φαινόμενο που ονομάζεται Εμπρόθετος Προσδιορισμός.
- ☉ Η πρόθεση *in* και η σύνταξή της:
*in + αιτιατική** = κίνηση προς τόπο *in patriam* = προς την πατρίδα
**Αν ο προορισμός είναι όνομα πόλης τότε η πρόθεση in παραλείπεται*
Epistulas Romam scriptitat
in + αφαιρετική = στάση σε τόπο *in patria* = {μέσα} στην πατρίδα
- ☉ Η πρόθεση *de* συντάσσεται με αφαιρετική και δηλώνει αναφορά. *Narrat de incolis* [εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς]
- ☉ Η πρόθεση *contra* συντάσσεται με αιτιατική και δηλώνει εχθρική διάθεση. *Contra iniuriam repugnat* [εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης]
- ☉ Η Αφαιρετική μπορεί να δηλώνει **όργανο, τρόπο, μέσο, τόπο, αιτία, χρόνο** κ.λ.π. *Epistulis contra iniuriam repugnat*

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:

Ο ποιητής Οβίδιος γράφει συχνά επιστολές στη Ρώμη.

⇒ **Ovidius poeta epistulas Romam scriptitat.**

Στις επιστολές αφηγείται για την παγωμένη γη του Πόντου και για τους κατοίκους.

⇒ **In epistulis narrat de terra gelida pontica et de incolis.**

Ο Οβίδιος είναι εξόριστος στη γη του Πόντου και κλαίει την κακή του τύχη.

⇒ **Ovidius in terra Pontica exulat et fortunam adversam deplorat.**

2. Να κλιθούν τα ουσιαστικά:

	epistula	poeta	incola
ΟΝ.	epistula	poeta	incola
ΓΕΝ.	epistulae	poetae	incolae
ΔΟΤ.	epistulae	poetae	incolae
ΑΙΤ.	epistulam	poetam	incolam
ΚΛ.	epistula	poeta	incola
ΑΦ.	epistula	poeta	incola
ΟΝ.	epistulae	poetae	incolae
ΓΕΝ.	epistularum	poetarum	incolarum
ΔΟΤ.	epistulis	poetis	incolis
ΑΙΤ.	epistulas	poetas	incolas
ΚΛ.	epistulae	poetae	incolae
ΑΦ.	epistulis	poetis	incolis

3. Να κλίνετε τα ρήματα: **exulo 1, narro 1, deploro 1, scriptito 1.**

	exulo	narro	deploro	scriptito
α'	exulo	narro	deploro	scriptito
β'	exulas	narras	deploras	scriptitas
γ'	exulat	narrat	deplorat	scriptitat
α'	exulamus	narramus	deploramus	scriptitamus
β'	exulatis	narratis	deploratis	scriptitatis
γ'	exulant	narrant	deplorant	scriptitant

4. Να γράψετε την αντίστοιχη λέξη στα λατινικά:

αφηγούμαι	⇒	Narro, 1
αντιμάχομαι, αντιστέκομαι	⇒	Repugno, 1
αδικία	⇒	Iniuria -ae
είμαι εξόριστος	⇒	Exulo, 1
γεμάτος	⇒	Plenus - a - um
κάτοικος	⇒	Incola -ae
βασανίζω	⇒	Excrucio, 1
είμαι	⇒	Sum
επιθυμώ	⇒	Desidero, 1
αντίξοος	⇒	Adversus - a - um
φίλη	⇒	Amica -ae
τύχη	⇒	Fortuna - ae
παγωμένος	⇒	Gelidus - a - um
επιστολή	⇒	Epistula -ae
δυστυχία	⇒	Miseria -ae
μοναδικός	⇒	Unicus - a - um
έγνοια, φροντίδα	⇒	Cura -ae
παράπονο, διαμαρτυρία	⇒	Querela -ae
θρηνώ, κλαίω	⇒	Deploro, 1
ενάντια	⇒	Contra [πρόθεση]
γράφω συχνά	⇒	scriptito